

Foto: Stupperup Bæk, Mariagerfjord Kommune

Tillægsregulativ Glerup Bæk marts 2008

Mariagerfjord
KOMMUNE

1-190-60-0-0 Glerup Bæk

Udarbejdet den 28.02.2008 af:

Mariagerfjord Kommune
Natur og Grundvand
Østergade 22
9510 Arden
Tlf. 97 11 30 00

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
1. Grundlaget for tillægsregulativet.....	4
2. Betegnelse af vandløbet.....	4
3. Vedligeholdelse	4
4. Tillægsregulativets ikrafttræden.....	5
Bilag 1: Oversigtskort	6
Bilag 2: Baggrund for og konsekvenser af tillægsregulativet.....	7

1. Grundlaget for tillægsregulativet

Tillægget er udarbejdet på baggrund af lovbekendtgørelse nr. 789 af 21. juni 2007 om vandløb (vandløbsloven), samt bekendtgørelse nr. 1437 af 11. december 2007, om regulativer for offentlige vandløb.

Regulativet for Glerup Bæk af 25. marts 1997 er fortsat gældende i det omfang bestemmelserne ikke ophæves eller ændres af dette tillægsregulativ.

Tillægget erstatter den del af kapitel 8.0 *Vedligeholdelse* i regulativet for Glerup Bæk, der omhandler grødeskæring.

2. Betegnelse af vandløbet

Bestemmelserne i tillægget gælder for en samlet vandløbsstrækning på 3.285 meter fra st. 0 til 3.285 m.

Se også oversigtskort i bilag.

3. Vedligeholdelse

Tillægsregulativet fastlægger bestemmelser for grødeskæringen af ovenstående strækning.

Vandløbsstrækningen er ikke underkastet regelmæssig grødeskæring.

Kommunen foretager 2 årlige gennemgange af Glerup Bæk:

1. gang inden 15. juli
2. gang inden 15. september

Kommunen kan beslutte at iværksætte grødeskæring i tilfælde af ekstraordinær stor grødevækst. Hvis kommunen beslutter at gennemføre en grødeskæring, skal denne iværksættes senest 2 uger herefter.

En evt. grødeskæring gennemføres manuelt som strømrendeskæring, det vil sige skæring i en smal bugtet strømrende, der så vidt muligt følger tracéet gennem vandløbets dybeste punkter. Strømrenden formes ved, at grøde langs siderne efterlades i varierende bredde.

4. Tillægsregulativets ikrafttræden

Tillægsregulativet har efter offentlig bekendtgørelse været fremlagt for offentligheden til gennemsyn i perioden fra den 6. marts 2008 til den 1. maj 2008, med opfordring til enhver med væsentlig interesse i vandløbet om at fremsende eventuelle indsigelser og ændringsforslag til vandløbsmyndigheden.

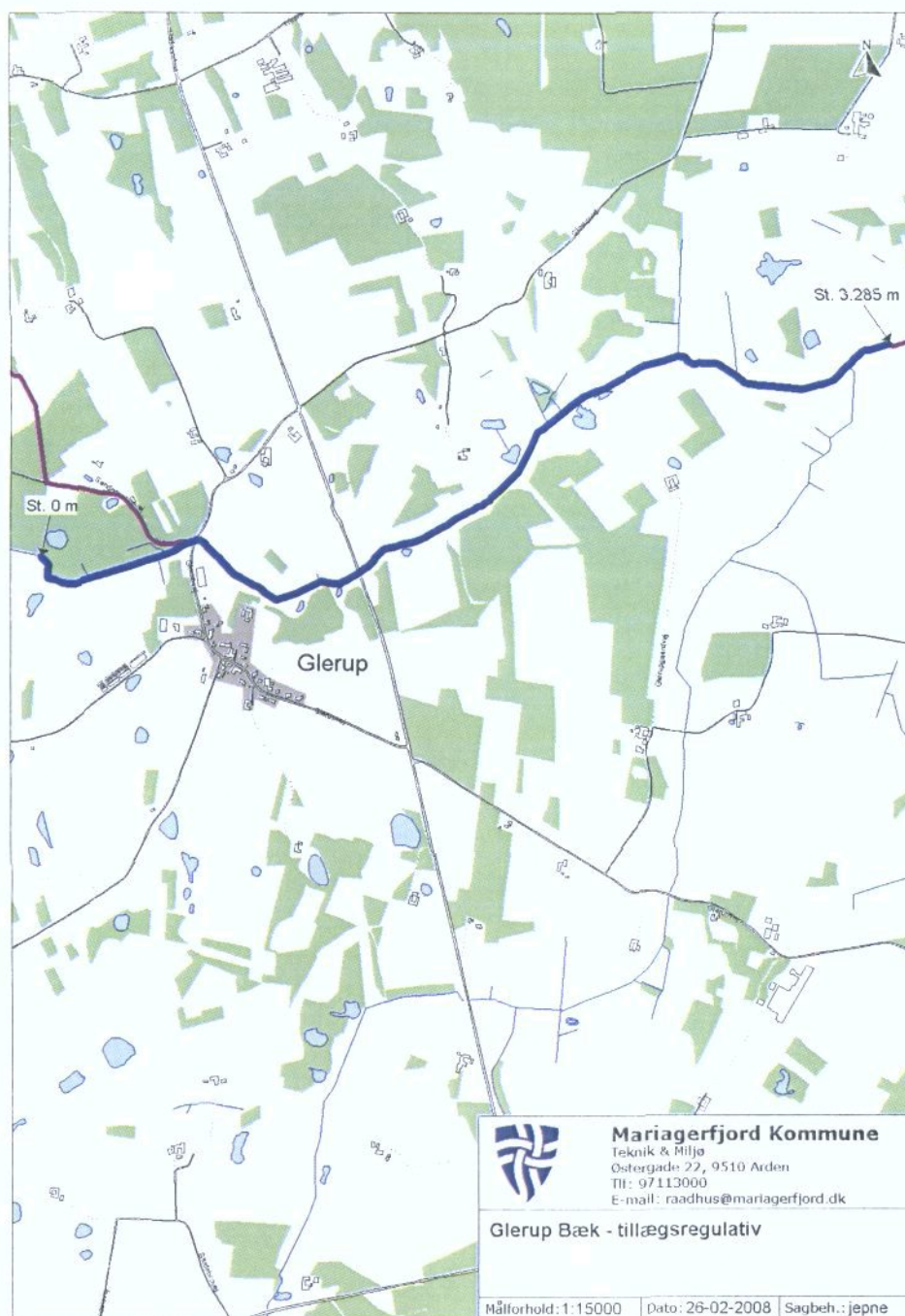
Regulativet træder i kraft efter ankefristens udløb, eller når klagemyndighedens afgørelse med evt. tilhørende bestemmelser foreligger.

Således vedtaget af Mariagerfjord Kommune, den 2. juni 2008

Preben Christensen
Udvalgsformand

Jørgen Ussing
Natur- og Miljøchef

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Baggrund for og konsekvenser af tillægsregulativet

1.1	Berørte strækning	1
1.2	Målsætning og naturbeskyttelse.....	1
1.3	Aktuelle tilstand og forvaltning	1
1.3.1	Afvandingsmæssige interesser.....	1
1.3.2	Grøde	2
1.3.3	Tidligere grødeskæring	2
1.4	Fremtidige forvaltning og tilstand.....	2
1.4.1	Forvaltningspraksis	2
1.4.2	Konsekvensvurdering	3
1.4.2.1	Afvandingstilstand	3
1.4.2.2	Miljøtilstand	3
1.4.3	Særlige forhold	4

1.1 Berørte strækning

Omlægningen af vedligeholdelsen af Glerup Bæk vedrører hele det offentlige vandløb, i alt 3.285 m.

1.2 Målsætning og naturbeskyttelse

Glerup Bæk er målsat som B₁ – gyde- og yngelopvækstvand for laksefisk.

Glerup Bæk er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Arealerne omkring vandløbet er endvidere omfattet af den vejledende udpegning af beskyttede naturtyper, jf. Naturbeskyttelseslovens § 3.

Glerup Bæk er endelig udpeget som økologisk forbindelseslinje.

1.3 Aktuelle tilstand og forvaltning

Glerup Bæk er reguleret i hele dens længde. Vandløbet er præget af generelt stor bundhældning 1 – 8 ‰ med deraf følgende stor vandhastighed. Vandløbets øvre del er rig på grus. På strækningen gennem de lavtliggende arealer øst for Hadsundvej er bunden stærkt præget af områdets tørvede jordbund med aflejringer af sand. Trods reguleringen og den regelmæssige grødeskæring er hovedparten af vandløbet præget af fremskreden selvrestaurering, der bl.a. indebærer begyndende bugtning og betydelig bundtopografisk variation. Vandløbet er på hovedparten af strækningen relativt dybt nedskåret under terræn.

Der blev i efteråret 2007 registreret adskillige gydegruber (ørred) i vandløbet.

1.3.1 Afvandingsmæssige interesser

Vandløbet er næsten udelukkende omgivet af våde engarealer uden omdrift, og betydelige dele af de ånære arealer er helt uden landbrugsmæssig udnyttelse. Dele af arealerne er tillige bevokset med pilekrat. Arealerne anvendes for en stor dels vedkommende til kreaturgræsning eller andre former for eks-

tensiv drift. Kun ubetydelige dele af de ånære arealer er udnyttet til mere intensiv landbrugsdrift.

1.3.2 Grøde

Der foreligger ikke nogen dækkende beskrivelse af grøden i Glerup Bæk, men i efteråret 2007 blev der i den øvre del af vandløbet registreret forekomst af *smalbladet mærke* i vandløbsbunden. Mængden af grøde varierer meget fra næsten ingenting til tætte, næsten bunddækkende bevoksninger. Langs bredderne var der forekomst af *ladden dueurt* og anden højt voksende kant- og brinkvegetation med såvel urter som græsser og storer. I den nedre del af vandløbet var der på besigtigelsestidspunktet kun en svagt udviklet grøde som følge af den forudgående grødeskæring. Alle forekomster havde derfor karakter af tynde, tæppeformede bevoksninger. Også her var der en veludviklet kantvegetation med hyppig forekomst af *ladden dueurt*.

1.3.3 Tidligere grødeskæring

Dette tillægsregulativ ophæver en praksis med 2 årlige manuelle grødeskæringer med terminerne 15. juni-15. juli og 15. september-15. oktober.

1.4 Fremtidige forvaltning og tilstand

1.4.1 Forvaltningspraksis

Med baggrund i vandløbets aktuelle tilstand og de vedtagne natur- og miljømålsætninger samt det begrænsede afvandingsbehov på de ånære arealer ændres forvaltningen af vandløbet på følgende måde:

De 2 årlige, terminsbestemte grødeskæringer erstattes af 2 terminsbestemte gennemgange af vandløbet. En gennemgang indebærer en fysisk gennemtravning af vandløbet med gennemførelse af følgende behovsbestemte indgreb:

1. Fjernelse af sammendrevet materiale, både ved rørunderføringer og i øvrigt, i det omfang dette er til hinder for vandets frie løb og derved skaber problemvoldende opstuvninger af vand,
2. Fjernelse af udefra kommende fremmedlegemer i vandløbet, eksempelvis vindbåren plastik o.l., og
3. Beskæring af træer og buske i det omfang, at disse er til alvorlig og problemvoldende hindring af vandets frie løb.

De to årlige gennemgange gennemføres med følgende terminer: 1. gennemgang inden 15. juli; 2. gennemgang inden 15. september.

Kommunen kan efter konkret vurdering beslutte at iværksætte grødeskæring i tilfælde af ekstraordinær stor grødevækst. Bestemmelsen finder kun anvendelse, såfremt der på en eller flere delstrækninger udvikles en ekstraordinært stor mængde grøde, der dækker hele profilet og såfremt denne grøde skønnes at være til væsentlig gene for afvandingen af de ånære arealer og såfremt det

vurderes, at grødeskæring vil kunne afhjælpe problemerne. Grødeskæringen gennemføres overordnet som strømrendeskæring, det vil sige skæring i en smal bugtet strømrende, der så vidt muligt følger tracéet gennem vandløbets dybeste punkter.

1.4.2 Konsekvensvurdering

1.4.2.1 Afvandingstilstand

Omlægningen af vandløbsvedligeholdelsen fra 2 årlige grødeskæringer til 2 årlige gennemgange forventes ikke at få nogen nævneværdig indflydelse på afvandingstilstanden på de ånære arealer. Det betyder, at der ikke forventes nogen betydende ændringer af *forudsætningerne for at kunne fortsætte den nuværende landbrugsmæssige udnyttelse af de ånære arealer.*

Regelmæssig terminsbestemt grødeskæring foretaget i en slynget strømrende i Glerup Bæk har i tidsrummet umiddelbart efter endt grødeskæring givet anledning til en forbedret vandføringsevne som følge af et øget tværsnitsareal. Ved besigtigelse af vandløbet gennem de seneste 15 år er det imidlertid konstateret, at forbedringen har været begrænset grundet vandløbets gode faldforhold og en strækningsvis begrænset grødevækst i vandløbet. Ophør af denne terminsbestemte grødeskæring vurderes således at kunne medføre en mindre forringelse af vandløbets vandføringsevne. Effekten forventes dog at være begrænset, fordi mængden af grøde nede i vandløbsprofilen formodes at mindskes i takt med at kantvegetationen vokser op og forårsage beskygning af vandløbet. Desuden ligger den sidste grødeskæring sent i forhold til landbrugsinteresserne.

1.4.2.2 Miljøtilstand

Ophør af regelmæssig terminsbestemt grødeskæring er primært begrundet i ønsket om at skabe et bedre miljø i vandløbet, og det er forventningen, at vandløbet hurtigt vil udvise miljømæssige forbedringer i forlængelse af ophøret af grødeskæringen.

Det er forventningen, at vandløbet relativt hurtigt vil udvikle en endnu mere varieret bundtopografi med deraf følgende større variation i dybdeforholdene. *Derudover forventes vandløbet også at udvikle et gradvis mere bugtet forløb på grund af kantplanternes nu uhindrede vækst. Der forventes imidlertid ikke at ske tilgroning af vandløbet med høje, oprette kantplanter som *lådden dueurt* og *smalbladet mærke*, men de nævnte arter vil kunne bidrage til at skabe et mere varieret strømløb, og *smalbladet mærke* vil i højere grad end hidtil kunne overvintre med veludviklede undervandsbevoksninger. Sidstnævnte forventes sammen med de permanent tilstedeværende bevoksninger i sommerhalvåret at blive en vigtig faktor for udviklingen af et mere varieret fysisk miljø.*

Samlet set forventes ophøret af den regelmæssige grødeskæring at bevirke væsentlige forbedringer af vandløbskvaliteten i henseende til alle de biologiske

kvalitetslementer, dels grøden selv, og dels smådyrsfaunaen og fiskefaunaen. Dertil kommer en forbedring af den fysiske vandløbskvalitet.

Samtlige disse forbedringer forventes at bidrage positivt til opfyldelsen af såvel den nugældende målsætning som målene i de kommende vandplaner. For grødens vedkommende forventes der udviklet bevoksninger, der med hensyn til artssammensætning og struktur svarer til det bedst opnåelige inden for de givne rammer. For smådyrenes vedkommende forventes ophøret af grødeskæring at skabe mere stabile sedimentforhold og opretholdelse af en generelt bedre habitat, hvilket især vil være til gavn for de mest følsomme arter. For fiskenes vedkommende forventes den mere varierede bundtopografi med udvikling af både dybere og mere lavvandede partier (høller og stryg) at skabe grundlag for både større og mere velstrukturerede bestande af de naturligt forekommende arter, især ørred.

Det forventes, at ophøret af regelmæssig grødeskæring vil bidrage til at forbedre vandløbets selvrensningsevne, hvorfor ophøret af grødeskæring også forventes at få positiv indflydelse på vandløbets vandkvalitet.

1.4.3 Særlige forhold

Ved nedlæggelsen af Korup Å Dambrug i 2004-2005 og den efterfølgende restaurering af vandløbet blev passageforholdene til Glerup Bæk forbedret betydeligt, og der er i dag uhindret adgang for vandrefisk (havørred m.fl.) til gyde- og opvækstområderne i Glerup Bæk.

Ved de seneste 15 års tilsyn med vandløbet har der aldrig været konstateret afvandingsmæssige problemer som følge af grødevæksten i vandløbet, og den udførte grødeskæring har kun resulteret i en begrænset sænkning af vandspejlet.

På strækningen st. 591-3.285 m danner Glerup Bæk grænsen mellem Mariagerfjord Kommune og Rebild Kommune.

Den fortsatte grødeskæring på den nedenfor liggende vandløbsstrækning (Korup Å) får ingen indflydelse på vandstanden i Glerup Bæk på grund af det store fald på den restaurerede strækning af Korup Å ved det nu nedlagte dambrug.